HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera de recursuri)

18 septembrie 2018*

„Recurs – Funcție publică – Agenți contractuali – Pensii – Transfer către sistemul de pensii al Uniunii al unor drepturi la pensii dobândite anterior în temeiul sistemelor naționale – Prejudiciu rezultat din informarea pretins insuficientă furnizată reclamanților de către AAIC la transmiterea propunerilor privind sporul de ani de plată a contribuțiilor care îi privesc – Respingerea acțiunii în despăgubire în primă instanță – Articolul 77 al patrulea paragraf din statut – Prejudiciu material”

În cauza T-702/16 P,

având ca obiect un recurs formulat împotriva Hotărârii Tribunalului Funcției Publice a Uniunii Europene (Camera a treia) din 20 iulie 2016, Barroso Truta și alții/Curtea de Justiție a Uniunii Europene (F-126/15, EU:F:2016:159), prin care se solicită anularea acestei hotărâri,

José Barroso Truta, agent contractual al Curții de Justiție a Uniunii Europene, cu domiciliul în Bofferdange (Luxemburg),

Marc Forli, agent contractual al Curții de Justiție a Uniunii Europene, cu domiciliul în Lexy (Franța),

Calogero Galante, agent contractual al Curții de Justiție a Uniunii Europene, cu domiciliul în Aix-sur-Cloie (Belgia),

Bernard Gradel, agent contractual al Curții de Justiție a Uniunii Europene, cu domiciliul în Konacker (Franța),

reprezentați de S. Orlandi și de T. Martin, avocați,

reclamanți,

împotriva

Curții de Justiție a Uniunii Europene, reprezentată de J. Inghelram și de Á. Almendros Manzano, în calitate de agenți,

pârâtă în primă instanță,

TRIBUNALUL (Camera de recursuri),

compus din domnii M. Van der Woude, președinte, H. Kanninen și D. Gratsias (raportor), judecători,

grefier: doamna G. Predonzani, administrator,

având în vedere faza scrisă a procedurii și în urma ședinței din 9 februarie 2018,

* Limba de procedură: franceza.

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin recursul formulat, recurenții, domnii José Barroso Truta, Marc Forli, Calogero Galante și Bernard Gradel, agenți contractuali din grupa de funcții I, angajați pe perioadă nedeterminată și repartizați la Direcția generală (DG) a administrației Curții de Justiție a Uniunii Europene, denumită anterior DG „Infrastructuri”, solicită anularea Hotărârii Tribunalului Funcției Publice a Uniunii Europene (Camera a treia) din 20 iulie 2016, Barroso Truta și alții/Curtea de Justiție a Uniunii Europene (F-126/15, denumită în continuare „hotărârea atacată”, EU:F:2016:159). Prin această hotărâre, Tribunalul Funcției Publice a respins acțiunea lor prin care au solicitat obligarea Curții de Justiție a Uniunii Europene la repararea pierderii drepturilor lor de pensie, dobândite anterior intrării lor în serviciu la instituția respectivă în temeiul sistemelor naționale de pensii și transferate către sistemul de pensii al Uniunii Europene.

Cadrul juridic și situația de fapt

Cadrul juridic

2 Capitolul 3 din titlul V din Statutul funcționarilor Uniunii Europene (denumit în continuare „statutul”), în versiunea aplicabilă de la 1 ianuarie 2014, este intitulat „Pensiile și prestația de invaliditate”. Articolul 77 din acesta prevede:

„Funcționarul care are o vechime în serviciu de cel puțin 10 ani are dreptul la pensie pentru limită de vârstă […]

Valoarea maximă a pensiei pentru limită de vârstă este stabilită la 70 % din ultimul salariu de bază aferent ultimului grad în care a fost încadrat funcționarul timp de cel puțin un an. Pentru fiecare an de activitate calculat în conformitate cu articolul 3 din anexa VIII se acordă funcționarului 1,80 % din acel ultim salariu de bază.

[…]

Valoarea pensiei pentru limită de vârstă nu poate fi mai mică de 4 % din minimul de subzistență pentru fiecare an de muncă.

Vârsta de pensionare este 66 de ani.

[…]”

3 Potrivit articolului 6 din anexa VIII la statut, „minimul de subzistență luat în considerare la calcularea prestațiilor corespunde salariului de bază al unui funcționar de gradul AST 1 prima treaptă”.

4 În versiunea anterioară, aplicabilă în perioada cuprinsă între 1 mai 2004 și 31 decembrie 2013, articolul 77 din statut prevedea că „pentru fiecare an de activitate […] se acord[a] funcționarului 1,90 % din ultimul salariu de bază [aferent ultimului grad în care a fost încadrat funcționarul timp de cel puțin un an]” și că dreptul la pensie pentru limită de vârstă se dobândea, în principiu, la vârsta de 63 de ani.

5 Articolul 2 din anexa VIII la statut prevede:

„Pensia pentru limită de vârstă se lichidează pe baza numărului total de ani de plată a contribuțiilor la sistemul de pensii ai funcționarului. Fiecare an luat în considerare în condițiile stabilite la articolul 3 de mai jos dă dreptul la un an de plată a contribuțiilor la sistemul de pensii și fiecare lună completă la o doisprezecime dintr-un an de plată a contribuțiilor la sistemul de pensii.

Numărul maxim de ani de plată a contribuțiilor la sistemul de pensii care pot fi luați în considerare la calcularea dreptului de pensie pentru limită de vârstă se stabilește la numărul necesar pentru obținerea valorii maxime a acesteia în sensul articolului 77 al doilea paragraf din statut."

6 Potrivit articolului 11 alineatul (2) din anexa VIII la statut:

„Funcționarul care intră în serviciul Uniunii după ce:

– și-a încheiat activitatea în cadrul unei administrații, unei organizații naționale sau internaționale sau

– a exercitat o activitate salariată sau independentă,

poate plăti Uniunii, între data titularizării și data în care obține dreptul la o pensie pentru limită de vârstă în sensul articolului 77 din statut, capitalul, actualizat până la data transferului efectiv, reprezentând drepturile de pensie dobândite în temeiul exercitării activităților menționate anterior.

Într-un astfel de caz, autoritatea împuternicită să facă numiri a fiecărei instituții în cadrul căreia își exercită atribuțiile funcționarul stabilește, prin intermediul unor dispoziții generale de punere în aplicare și ținând seama de salariul de bază, de vârstă și de cursul de schimb la data depunerii cererii de transfer, numărul de ani de plată a contribuțiilor la sistemul de pensii pe care aceasta îi ia în considerare conform sistemului de pensii din Uniune, aferenți perioadei de muncă anterioară, pe baza capitalului transferat, din care se deduce suma care reprezintă aprecierea capitalului între data la care a fost depusă cererea de transfer și data realizării efective a transferului.

[…]"

7 Articolul 109 din Regimul aplicabil celorlalți agenți ai Uniunii Europene (denumit în continuare „RAA") prevede:

„(1) La încetarea raporturilor de muncă, agentul contractual are dreptul la pensia pentru limită de vârstă, la transferul echivalentului actuarial sau la plata indemnizației de plecare în condițiile prevăzute în titlul V capitolul 3 din statut și în anexa VIII la statut […]

(2) Articolul 11 alineatele (2) și (3) din anexa VIII la statut se aplică prin analogie personalului contractual.

[…]"

8 Potrivit articolului 110 din RAA:

„Perioada de muncă efectuată în calitate de agent contractual al Uniunii se ia în considerare la calcularea anilor de plată a contribuțiilor la sistemul de pensii în condițiile prevăzute în anexa VIII la statut."

9 În sfârșit, potrivit articolului 7 alineatul (6) din Decizia Comitetului administrativ al Curții de Justiție a Uniunii Europene din 17 octombrie 2011 privind dispozițiile generale de punere în aplicare referitoare la articolele 11 și 12 din anexa VIII la statut, „[n]umărul de ani de plată a contribuțiilor la sistemul de

pensii care trebuie luat în considerare [pentru sporul după transfer] nu poate depăși în niciun caz numărul de ani de plată a contribuțiilor în care persoana interesată a fost afiliată la sistemele în cauză” și „[e]ventualul excedent pecuniar care rezultă din plafonarea anilor de plată a contribuțiilor la sistemul de pensii se rambursează agentului în cauză”.

Situația de fapt

10 Tribunalul Funcției Publice a prezentat istoricul litigiului la punctele 8-48 din hotărârea atacată. Aceste puncte sunt în esență reluate în continuare.

Cu privire la cererile de transfer al drepturilor de pensie

11 Reclamanții au introdus, între anii 2006 și 2010, în temeiul articolului 11 alineatul (2) din statut, cereri de transfer al drepturilor de pensie pe care le-au dobândit anterior la diferite organisme din Luxemburg, Franța și Belgia.

12 Autoritatea abilitată să încheie contractele de muncă (denumită în continuare „AAIC”) din cadrul Curții de Justiție a Uniunii Europene a transmis reclamanților propuneri privind sporul de ani de plată a contribuțiilor la sistemul de pensii, rugându-i să verifice cu atenție elementele luate în considerare și invitându-i „[p]entru explicații cu privire la calcul și pentru a discuta cu privire la oportunitatea pentru [ei] de a efectua sau nu transferul […] să contacteze [persoanele responsabile desemnate din cadrul Direcției de resurse umane și administrare a personalului a DG «Personal și finanțe» din cadrul Curții de Justiție a Uniunii Europene]”.

13 În această privință, AAIC a atras atenția reclamanților asupra faptului că „[e]fectele statutare ale sporului de ani de plată a contribuțiilor acordat în temeiul [propunerilor în cauză se încadrau] în modalitățile sistemului de pensii al funcției publice europene în vigoare la lichidarea drepturilor de pensie, fiind de la sine înțeles că sporul de ani de plată a contribuțiilor în temeiul sistemului de transfer nu ar fi modificat”, că, „[p]ropunerea oficială privind sporul ar fi pusă în aplicare numai după primirea întregii sume care urmează a fi transferate” și că „[s]porul astfel obținut [nu era] luat în considerare la calcularea perioadei minime de muncă care trebuie efectuată, respectiv de zece ani, care dă dreptul la o pensie aferentă funcției publice europene, conform articolului 77 din statut […]” (hotărârea atacată, punctele 11, 12, 16, 21 și 27).

14 Reclamanții au efectuat demersurile necesare pentru ca transferul să fie efectuat cu privire la totalitatea, în cazul unora dintre ei, și cu privire la o parte, în cazul celorlalți, a drepturilor pe care le dobândiseră în diferitele sisteme naționale de pensii de care depindeau anterior intrării lor în serviciu la Curtea de Justiție a Uniunii Europene (hotărârea atacată, punctele 13, 18, 23, 29 și 30). În această privință, astfel cum s-a indicat în hotărârea atacată, serviciile competente ale Curții de Justiție a Uniunii Europene au adoptat decizii de finalizare a procedurii de transfer al drepturilor naționale de pensie ale reclamanților (denumite în continuare, împreună, „deciziile privind sporul de ani de plată a contribuțiilor la sistemul de pensii”).

15 În special, prin nota din 16 februarie 2012, șeful unității „Drepturi statutare” l-a informat pe domnul Barroso Truta că, în urma transferului capitalului reprezentând drepturile de pensie pe care le dobândise anterior, și anume 61 121,08 euro, AAIC a procedat la o nouă calculare a sporului de ani de plată a contribuțiilor în temeiul transferului acestor drepturi către sistemul de pensii al Uniunii, care conducea astfel la recunoașterea, în cadrul sistemului menționat, a unei perioade de cotizare de 8 ani și 24 de zile (hotărârea atacată, punctul 14).

16 Prin notele din 16 februarie 2012, din 8 aprilie 2013 și din 25 iulie 2014, șeful unității „Drepturi statutare” l-a informat pe domnul Forli că, în urma transferului sumelor reprezentând drepturile de pensie pe care le dobândise la diferite organisme naționale, AAIC a procedat la o nouă calculare a sporului de ani de plată a contribuțiilor în temeiul transferului acestor drepturi către sistemul de pensii al Uniunii, care conducea astfel la recunoașterea, în cadrul sistemului menționat, a unor perioade de cotizare de 15 ani și 18 zile, de 6 zile și de 1 an și 23 de zile (hotărârea atacată, punctul 19).

17 Prin notele din 13 noiembrie 2009 și din 6 decembrie 2010, unitatea „Drepturi statutare” l-a informat pe domnul Galante că AAIC a procedat la o nouă calculare a sporului de ani de plată a contribuțiilor în temeiul transferului drepturilor pe care le dobândise anterior la diferite organisme naționale către sistemul de pensii al Uniunii, care conducea astfel la recunoașterea, în cadrul sistemului de pensii al Uniunii, a unor perioade de cotizare de 4 ani și 1 lună, însoțită de o rambursare către domnul Galante a unei sume de 7 626,50 euro, și de 10 ani 4 luni și 5 zile (hotărârea atacată, punctul 25).

18 Prin nota, pe de o parte, din 20 decembrie 2006, anulată și înlocuită cu o notă din 21 decembrie 2009, și, pe de altă parte, prin nota din 18 octombrie 2011, unitatea „Drepturi statutare” l-a informat pe domnul Gradel că, în urma transferului capitalului reprezentând drepturile de pensie pe care le dobândise la diferite organisme naționale, AAIC a procedat la o nouă calculare a sporului de ani de plată a contribuțiilor în temeiul transferului acestor drepturi către sistemul de pensii al Uniunii, care conducea astfel la recunoașterea, în cadrul acestui sistem, a unor perioade de cotizare de 16 ani, însoțită de rambursarea către domnul Gradel a unei sume de 14 235,11 euro, de 3 ani 2 luni și 20 de zile și de 2 ani 3 luni și 5 zile (hotărârea atacată, punctul 31).

Cu privire la reuniunea din 12 aprilie 2012 și la cererile de informații formulate de reclamanți

19 După ce au primit, la 9 martie 2012, un e-mail trimis întregului personal de către Direcția de resurse umane și administrare a personalului din cadrul Curții de Justiție a Uniunii Europene, cu privire la actualizarea instrumentului său de simulare a drepturilor de pensie ale funcționarilor, numit „calculette pension”, reclamanții ar fi utilizat acest instrument și ar fi descoperit că cuantumul pensiilor lor nu ar fi crescut prin transferurile drepturilor de pensii pe care le efectuaseră. Cu alte cuvinte, potrivit reclamanților și estimării astfel obținute, cuantumul pensiilor respective, la momentul pensionării lor, ar fi fost în esență identic, independent de transferul drepturilor lor de pensie dobândite anterior în cadrul diferitor sisteme naționale (hotărârea atacată, punctele 32 și 33).

20 În luna aprilie a anului 2012, domnii Barroso Truta și Forli s-au întâlnit, în cadrul unei reuniuni pe care ei au solicitat-o, cu șeful unității „Drepturi statutare”. Cu ocazia acestei reuniuni, șeful unității respective le-ar fi explicat întinderea, în cazul lor, a aplicării regulii care reiese printre altele din articolul 77 al patrulea paragraf din statut (denumită în continuare „regula minimului de subzistență”).

21 În cadrul reuniunii menționate mai sus, reclamanții ar fi fost de asemenea informați cu privire la imposibilitatea de a efectua, în principiu, o rambursare către organismele naționale în cauză a drepturilor de pensie transferate deja către sistemul de pensii al Uniunii. Șeful unității respective ar fi convenit cu cele două părți interesate că va lua legătura cu serviciile Comisiei Europene pentru a examina dacă aveau cunoștință de situații similare și modul în care le-au soluționat (hotărârea atacată, punctul 34).

22 Astfel cum s-a arătat la punctul 35 din hotărârea atacată, rezultă dintr-un e-mail din 11 februarie 2015 al șefului de unitate „Drepturi statutare”, repartizat temporar în altă funcție în cadrul Curții de Justiție a Uniunii Europene, că, în timpul reuniunii menționate mai sus, cei doi reclamanți menționați la punctul 20 de mai sus l-ar fi informat că participaseră la o reuniune organizată de un sindicat la inițiativa domnului Galante care i-ar fi informat, la momentul respectiv, cu privire la urgența de a efectua transferul drepturilor lor de pensie, cu riscul unei pierderi de drept.

23 Prin scrisoarea din 23 aprilie 2012, domnii Barroso Truta și Forli au solicitat, în temeiul articolului 25 din statut, directorului general al DG „Personal și finanțe” din cadrul Curții de Justiție a Uniunii Europene (denumit în continuare „directorul general”) să examineze posibilitatea restituirii către organismele naționale în cauză a sumelor transferate în numele lor către sistemul de pensii al Uniunii (hotărârea atacată, punctul 36).

24 La 26 aprilie 2012, domnii Barroso Truta și Forli au solicitat unuia dintre organismele vizate de prezenta cauză, și anume Caisse nationale d'assurance pension du Luxembourg (CNAP), anularea cererilor lor de transfer al drepturilor de pensie și reconstituirea drepturilor pe care le dobândiseră anterior la acest organism. Prin scrisorile din 7 mai 2012, CNAP a refuzat admiterea acestor cereri, subliniind în esență că transferurile drepturilor la pensie efectuate aveau un caracter definitiv (hotărârea atacată, punctul 37).

25 La 3 septembrie 2012, în temeiul articolului 25 din statut, domnul Galante a solicitat directorului general să examineze posibilitatea ca Curtea de Justiție a Uniunii Europene să restituie suma în capital transferată, pentru drepturile pe care le dobândise anterior, de către CNAP. De asemenea, reclamantul respectiv s-a adresat în mod direct CNAP cu privire la acest subiect. Prin memorandumul din 27 septembrie 2012, directorul general a comunicat domnului Galante că nu putea să dea curs favorabil cererii sale (hotărârea atacată, punctele 38 și 39).

26 La 5 februarie 2013, directorul general i-a informat pe domnii Barroso Truta și Forli că AAIC a contactat în două rânduri CNAP în vederea examinării situațiilor lor, dar că, la 20 iulie 2012 și la 17 august 2012, acest organism național îi comunicase refuzul său de a accepta restituirea de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene a drepturilor de pensie dobândite anterior de cei doi reclamanți pe care le transferase către sistemul de pensii al Uniunii. Aceste refuzuri au fost confirmate din nou de CNAP la 7 ianuarie 2013 (hotărârea atacată, punctul 40).

Cu privire la procedura precontencioasă

27 Prin scrisorile din 16 aprilie 2014, redactate în termeni similari, reclamanții au adresat, în temeiul articolului 90 alineatul (1) din statut, cereri prin care au solicitat AAIC repararea prejudiciilor financiare pe care le-ar fi suferit ca urmare a transferurilor drepturilor de pensie respective către sistemul de pensii al Uniunii. În susținerea cererilor lor, aceștia au arătat în esență că, în temeiul articolului 77 al patrulea paragraf din statut și în special al regulii minimului de subzistență, de a cărei existență nu aveau cunoștință atunci când fiecare dintre ei a acceptat să procedeze la transferul drepturilor lor de pensie dobândite anterior, numai anii de muncă efectuați în cadrul Curții de Justiție a Uniunii Europene urmau să fie luați în considerare la calcularea pensiei lor. Astfel, anii de plată a contribuțiilor pe care fiecare dintre ei îi obținuseră în temeiul transferurilor drepturilor lor nu ar avea, în opinia lor, un impact asupra cuantumului pensiilor lor viitoare. Reclamanții au subliniat că, în cazul în care ar fi fost informați în mod corespunzător de către AAIC cu privire la existența unui plafon al pensiei pentru limită de vârstă care să corespundă, cel puțin, cu 4 % din minimul de subzistență pentru fiecare an de serviciu, ar fi renunțat să își transfere drepturile de pensie dobândite anterior, menținându-și în același timp drepturile lor naționale de pensie, care le permiteau, după caz, să solicite acordarea pensiilor naționale (hotărârea atacată, punctul 41).

28 Reclamanții considerau că AAIC săvârșise o greșeală de serviciu prin nefurnizarea unor informații suficiente cu privire la lipsa de impact, în cazurile lor specifice, a sporurilor de ani de plată a contribuțiilor la sistemul de pensii pe care le puteau obține, în temeiul articolului 11 alineatul (2) din anexa VIII la statut, asupra cuantumului viitoarelor lor pensii pentru limită de vârstă. În consecință, ei solicitau repararea de către AAIC a prejudiciilor materiale corespunzătoare sumelor în capital aferente drepturilor naționale de pensie transferate, în opinia lor, în pierdere, către sistemul de pensii al Uniunii. Sumele solicitate și care urmează să fie majorate cu dobânzi moratorii erau, pentru domnul Barroso

Truta, de 61 121,08 euro, pentru domnul Forli, de 129 440,98 euro în total, pentru domnul Galante, de 76 324,29 euro în total, iar, pentru domnul Gardel, de 99 565,13 euro în total (hotărârea atacată, punctul 42).

29 Prin nota din 3 septembrie 2014, directorul general, „regret[ând] că [reclamanții] se regăs[esc] într-o asemenea situație", a respins, în calitatea sa de AAIC, cererile lor din 16 aprilie 2014. Potrivit acestei decizii de respingere, nu ar fi avut loc nicio greșeală de serviciu din partea AAIC cu privire la nivelul de informații pe care le furnizase reclamanților atunci când le prezentase propunerile privind sporul de ani de plată a contribuțiilor la sistemul de pensii care îi priveau (hotărârea atacată, punctul 43).

30 Directorul general a subliniat în special că nu avea nicio îndoială că, în cazul în care ar fi acceptat invitația care le-a fost făcută, într-un „limbaj suficient de insistent", în memorandumurile care însoțesc propunerile privind sporurile de ani de plată a contribuțiilor în cauză, de a contacta unitatea „Drepturi statutare", reclamanții ar fi primit clarificări cu privire la funcționarea mecanismului legat de regula minimului de subzistență iar, astfel cum se procedează în mod obișnuit în astfel de cazuri, administrația ar fi efectuat simulări cu privire la cuantumul pensiilor lor viitoare cu sau fără transfer, ceea ce ar fi pus în evidență efectul regulii minimului de subzistență în cazurile lor (hotărârea atacată, punctul 44).

31 Directorul general a explicat că, în orice caz, orice apreciere cu privire la utilitatea de a efectua sau nu transferul drepturilor de pensie dobândite în cadrul unui sistem național era supusă unor incertitudini, în special deoarece se întemeia pe condiții, inclusiv statutare, care puteau evolua în timp. Acesta a subliniat că nu era astfel exclus ca reclamanții să aibă acces, în cursul carierei lor, la alte grile de salarizare, precum cele corespunzătoare grupelor de funcții superioare ale agenților contractuali sau ale funcționarilor și agenților temporari. În mod similar, legiuitorul Uniunii ar putea avea în vedere, în viitor, o modificare a cuantumului minimului de subzistență, în timp ce, la nivel național, ar putea fi introduse reguli pentru prevenirea cumulului (hotărârea atacată, punctul 45).

32 Directorul general a concluzionat că, „[î]ntr-un asemenea context, opțiunea de a efectua sau nu transferul drepturilor de pensie [se întemeia] pe o împărțire a responsabilităților în care administrația se [punea] la dispoziția persoanei în cauză și [furniza], la cererea acesteia, informațiile de care [avea] cunoștință sau [pe care le putea] obține și în care persoana în cauză, la rândul său, ca primă persoană vizată, [se asigura] de informarea sa completă și corectă înainte de a-și exercita opțiunea" (hotărârea atacată, punctul 46).

33 La 21 noiembrie 2014, reclamanții au introdus, prin note în esență identice, reclamații, în temeiul articolului 90 alineatul (2) din statut, împotriva deciziei directorului general din 3 septembrie 2014 de respingere a cererilor lor din 16 aprilie 2014 (hotărârea atacată, punctul 47).

34 Prin deciziile din 17 iunie 2015, redactate în termeni similari, comitetul însărcinat cu soluționarea reclamațiilor din cadrul Curții de Justiție a Uniunii Europene a respins reclamațiile menționate mai sus (hotărârea atacată, punctul 48).

Procedura în primă instanță și hotărârea atacată

35 La 25 septembrie 2015, reclamanții au introdus o acțiune în fața Tribunalului Funcției Publice, înregistrată cu numărul de referință F-126/15, în care solicitau, cu titlu principal, obligarea Curții de Justiție a Uniunii Europene la plata, către orice fond de pensii național sau de asigurări, a sumelor de 61 121,08 euro, pentru domnul Barroso Truta, de 129 440,98 euro, pentru domnul Forli, de 76 324,29 euro, pentru domnul Galante și, respectiv, de 99 565,13 euro, pentru domnul Gradel. Cu titlu subsidiar, reclamanții solicitau obligarea Curții de Justiție a Uniunii Europene să le plătească lor sumele respective. Cu titlu și mai subsidiar, reclamanții solicitau Tribunalului Funcției Publice să constate că

Curtea de Justiție a Uniunii Europene a săvârșit o greșeală de serviciu cu ocazia transferului drepturilor lor de pensie dobândite anterior la nivel național. În sfârșit, reclamanții solicitau obligarea Curții de Justiție a Uniunii Europene la plata cheltuielilor de judecată.

36 În hotărârea atacată, Tribunalul Funcției Publice a dispus, cu titlu principal, respingerea acțiunii ca inadmisibilă. În special, acesta a constatat că comportamentul reproșat AAIC în speță, și anume o informare insuficientă furnizată reclamanților cu ocazia transmiterii propunerilor privind sporul de ani de plată a contribuțiilor care îi privesc, nu putea fi separat de procedura care a condus la adoptarea deciziilor finale privind recunoașterea sporului de ani de plată a contribuțiilor, o procedură care cuprindea mai multe etape (hotărârea atacată, punctul 66). Or, întrucât deciziile finale ale AAIC privind recunoașterea sporului de ani de plată a contribuțiilor la sistemul de pensii al Uniunii ca urmare a transferurilor drepturilor de pensie dobândite anterior de reclamanți constituiau acte care lezează, acestea ar fi putut fi contestate printr-o reclamație în temeiul articolului 90 alineatul (2) din statut și, dacă era cazul, printr-o acțiune în temeiul articolului 270 TFUE și al articolului 91 alineatul (2) din statut (hotărârea atacată, punctul 67). În susținerea unei asemenea acțiuni, reclamanții ar fi putut invoca faptul că consimțământul pe care și l-au dat la propunerile privind sporul de ani de plată a drepturilor lor de pensie fusese viciat de o pretinsă lipsă de informare din partea AAIC. Potrivit Tribunalului Funcției Publice, acest comportament avea legătură cu actele pregătitoare ale deciziilor finale privind sporul de ani de plată a contribuțiilor referitoare la reclamanți și nu putea face, prin urmare, obiectul unei acțiuni independente, astfel încât trebuia contestat cu ocazia unei eventuale acțiuni îndreptate împotriva deciziilor finale menționate mai sus (hotărârea atacată, punctul 68).

37 Reamintind, pe de o parte, jurisprudența potrivit căreia un funcționar sau un agent care a omis să atace acte care îl lezează prin introducerea, în timp util, a unei reclamații și, ulterior, a unei acțiuni în anulare nu poate să îndrepte această omisiune și să își asigure astfel noi termene de exercitare a acțiunii prin intermediul unei cereri de despăgubire introduse ulterior și al cărei obiect este în mod clar obținerea unui rezultat pecuniar identic cu cel care ar fi rezultat dintr-o acțiune, în timp util, în anularea acestor acte (a se vedea hotărârea atacată, punctele 60-63 și jurisprudența citată) și prin constatarea, pe de o parte, a faptului că reclamanții omiseseră să conteste legalitatea deciziilor finale menționate la punctul 36 de mai sus, Tribunalul a reținut inadmisibilitatea acțiunii.

38 Cu titlu suplimentar, Tribunalul Funcției Publice a examinat de asemenea fondul cererii prezentate în fața sa. În primul rând, după ce a amintit condițiile de angajare a răspunderii extracontractuale a Uniunii (hotărârea atacată, punctul 72), acesta a considerat că, „chiar dacă s-ar fi putut face dovada unei mai bune administrări cu ocazia formulării de către AAIC a propunerilor privind sporul de ani de plată a contribuțiilor, atrăgând atenția agenților contractuali în cauză cu privire la conținutul articolului 77 al patrulea paragraf din statut, nu se poate aștepta în mod rezonabil din partea unei administrații diligente care, precum în speță, a examinat sute de cereri de transfer al drepturilor de pensie […] între anii 2008 și 2010 să formuleze fiecare dintre propunerile sale prin anticiparea consecințelor, pentru fiecare dintre funcționarii și agenții în cauză, ale transferurilor drepturilor lor la pensie” (hotărârea atacată, punctul 74). Astfel, Tribunalul Funcției Publice a considerat că AAIC a putut, în speță, să își îndeplinească obligația de solicitudine, cu respectarea principiului bunei administrări (hotărârea atacată, punctul 75).

39 În această privință, pe de o parte, Tribunalul Funcției Publice a ținut seama și de faptul că reclamanții „au solicitat fără întârziere transferul către sistemul de pensii al Uniunii al drepturilor lor naționale de pensie, apoi au confirmat aceste cereri”, „fără a considera util să contacteze în prealabil administrația pentru a-i lămuri în privința deciziilor respective”, în timp ce AAIC îi invitase, în propunerile sale, să o contacteze „[p]entru explicații cu privire la calcul și pentru a discuta cu privire la oportunitatea pentru [ei] de a efectua sau nu transfer[urile în cauză]” (hotărârea atacată, punctele 75 și 76).

40 Pe de altă parte, Tribunalul Funcției Publice a amintit că, potrivit jurisprudenței, se considera că orice funcționar cunoaște statutul și în special normele care reglementează remunerația sau pensia sa pentru limită de vârstă (a se vedea hotărârea atacată, punctul 77 și jurisprudența citată). Având în vedere această jurisprudență și luând totodată în considerare faptul că „reclamanții, ținând seama de funcțiile respective, [nu erau] în mod necesar cei mai informați în materie", Tribunalul Funcției Publice a constatat că modul de redactare a dispozițiilor relevante era „relativ clar" și că ar fi trebuit, „cel puțin, să determine reclamanții să se informeze cu privire la [chestiunea în cauză în speță] la administrația lor" (hotărârea atacată, punctul 78).

41 În al doilea rând, Tribunalul Funcției Publice a concluzionat că reclamanții nu au dovedit caracterul real și cert al prejudiciilor invocate, pe care le-a calificat drept exclusiv materiale. Pe de o parte, acesta a constatat, astfel, că reclamanții aveau „încă vocația de a-și continua cariera în cadrul Curții de Justiție a Uniunii Europene sau al oricărei alte instituții a Uniunii și că, în consecință, nu este exclus ca unii dintre ei, poate chiar toți, să aibă acces ulterior la un post de agent temporar sau de funcționar, categorie de angajare care le-ar permite în acest caz […] ca pensiile lor viitoare pentru limită de vârstă, la nivelul maxim de 70 % din ultimul lor salariu de bază, să depășească cuantumul care rezultă din aplicarea articolului 77 al patrulea paragraf din statut". Într-o asemenea ipoteză, „niciun prejudiciu nu poate […] fi […] cauzat [reclamanților] ca urmare a deciziilor lor de transfer al drepturilor de pensie" (hotărârea atacată, punctul 81).

42 Pe de altă parte, nu era cert că, în momentul în care reclamanții ar fi împlinit vârsta legală de pensionare, „conținutul și condițiile de aplicare a regulii prevăzute la articolul 77 al patrulea paragraf din statut [ar] fi în mod necesar aceleași" ca și în momentul pronunțării hotărârii atacate, „amintindu-se că legiuitorul Uniunii poate, în orice moment, să modifice drepturile și obligațiile funcționarilor și ale agenților Uniunii prin intermediul unor regulamente, adoptate în temeiul articolului 336 TFUE, de modificare a statutului și a RAA, care se aplică, fără derogare, efectelor viitoare ale unor situații născute sub imperiul legii vechi" (a se vedea hotărârea atacată, punctul 82 și jurisprudența citată).

43 În sfârșit, în conformitate cu articolele 101 și 102 din Regulamentul de procedură al Tribunalului Funcției Publice, Tribunalul Funcției Publice, având în vedere comportamentul AAIC în speță, în special faptul că aceasta nu a atras atenția reclamanților, în stadiul răspunsului la reclamație, cu privire la caracterul inadmisibil al cererilor de despăgubire, a obligat Curtea de Justiție a Uniunii Europene să suporte atât propriile cheltuieli de judecată, cât și cheltuielile de judecată efectuate de reclamanți.

Procedura în fața Tribunalului și concluziile părților

44 Prin memoriul depus la grefa Tribunalului la 30 septembrie 2016, reclamanții au formulat prezentul recurs. La 20 decembrie 2016, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a depus un memoriu în răspuns.

45 Procedura scrisă a fost încheiată după depunerea replicii la 22 februarie 2017 și a duplicii la 20 aprilie 2017.

46 Prin scrisoarea din 15 mai 2017, recurenții au formulat o cerere motivată, în temeiul articolului 207 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, pentru a fi ascultați în cadrul fazei orale a procedurii.

47 La propunerea judecătorului raportor, Tribunalul a admis cererea recurenților și a deschis faza orală a procedurii.

48 În cadrul măsurilor de organizare a procedurii prevăzute la articolul 89 alineatul (3) din Regulamentul de procedură, aplicabil în speță în temeiul articolului 213 alineatul (1) din regulamentul menționat, Tribunalul a adresat părților, la 19 decembrie 2017, întrebări cu solicitare de răspuns scris. Părțile au răspuns la aceste întrebări în termenul stabilit.

49 Pledoariile părților și răspunsurile acestora la întrebările orale adresate de Tribunal au fost ascultate în ședința din 9 februarie 2018.

50 Reclamanții solicită Tribunalului:

– anularea hotărârii atacate;

– statuând pe fond, obligarea Curții de Justiție a Uniunii Europene la plata sumei de 61 121,08 euro în numele domnului Barroso Truta, a sumei de 129 440,98 euro în numele domnului Forli, a sumei de 76 324,29 euro în numele domnului Galante și a sumei de 99 565,13 euro în numele domnului Gradel, „către orice fond sau asigurare pe numele recurenților”;

– cu titlu subsidiar, obligarea Curții de Justiție a Uniunii Europene la plata sumelor menționate mai sus către recurenți, majorate cu dobânzi „compuse cu rata de 3,1 % pe an începând de la data transferului drepturilor de pensie [către sistemul de pensii al Uniunii]”;

– obligarea Curții de Justiție a Uniunii Europene la plata cheltuielilor de judecată aferente celor două proceduri.

51 Curtea de Justiție a Uniunii Europene solicită Tribunalului:

– respingerea recursului ca fiind, în parte, inadmisibil și, în parte, nefondat sau, cu titlu subsidiar, ca nefondat în ansamblul său;

– obligarea recurenților la plata cheltuielilor de judecată.

Cu privire la recurs

52 În susținerea recursului împotriva hotărârii atacate, recurenții invocă două motive. Primul motiv este întemeiat pe o eroare de drept, întrucât Tribunalul Funcției Publice a reținut, cu titlu principal, inadmisibilitatea acțiunii lor. Al doilea motiv privește fondul litigiului și se întemeiază în special pe eroarea de drept pe care ar fi săvârșit-o Tribunalul Funcției Publice prin faptul că a considerat, cu titlu suplimentar, pe de o parte, că AAIC nu săvârșise, în speță, o greșeală de serviciu cu ocazia comunicării propunerilor privind sporul de ani de plată a contribuțiilor către recurenți și, pe de altă parte, că prejudiciul invocat de recurenți era doar ipotetic.

Cu privire la primul motiv

53 Din înscrisurile recurenților rezultă că, prin intermediul primului motiv, aceștia reproșează Tribunalului Funcției Publice că a săvârșit o eroare de drept prin faptul că a considerat că acțiunea lor introdusă în primă instanță trebuia declarată inadmisibilă. Aceștia susțin, în plus, că nu au invocat, în fața Tribunalului Funcției Publice, doar un prejudiciu material, ci și un prejudiciu moral.

54 În această privință, Curtea de Justiție a Uniunii Europene susține că, întrucât un asemenea prejudiciu moral nu a fost invocat în primă instanță, orice argumente aferente acestuia ar trebui respinse ca inadmisibile. Prin urmare, trebuie să se examineze mai întâi natura exactă a prejudiciului invocat de recurenți în primă instanță.

Cu privire la natura prejudiciului invocat de recurenți în primă instanță

55 Astfel cum arată în mod întemeiat Curtea de Justiție a Uniunii Europene, potrivit jurisprudenței, a permite unei părți să invoce pentru prima dată în fața Tribunalului un motiv și argumente pe care nu le-a invocat în fața Tribunalului Funcției Publice ar însemna să i se permită să sesizeze Tribunalul, a cărui competență în materie de recurs este limitată, cu un litigiu mai extins decât cel cu care a fost sesizat Tribunalul Funcției Publice. În cadrul unui recurs, competența Tribunalului se limitează, așadar, la aprecierea soluției legale care a fost dată motivelor și argumentelor dezbătute în fața primelor instanțe (a se vedea Hotărârea din 13 mai 2016, CX/Comisia, T-496/15 P, EU:T:2016:305, punctul 46 și jurisprudența citată).

56 În speță, reiese din examinarea dosarului în primă instanță că, prin înscrisurile lor, recurenții au invocat doar un prejudiciu material și nu au invocat, în fața Tribunalului Funcției Publice, o critică întemeiată pe un eventual prejudiciu moral pe care l-ar fi suferit. Astfel, este necesar să se arate că, în acțiunea formulată în fața Tribunalului Funcției Publice, recurenții se refereau doar la pierderea sumei corespunzătoare drepturilor lor de pensie transferate, plătite Curții de Justiție a Uniunii Europene.

57 În plus, contrar celor susținute de recurenți la punctul 27 din replică, Tribunalul Funcției Publice nu a considerat în niciun caz că prejudiciul lor era constituit, nici măcar parțial, din starea de incertitudine în care aceștia susțin că se află. Dimpotrivă, trebuie să se constate, astfel cum a arătat Curtea de Justiție a Uniunii Europene, că, la punctul 80 din hotărârea atacată, s-a indicat în mod specific că „prejudiciile invocate de reclamanți sunt materiale”.

58 Desigur, recurenții au susținut, în primă instanță, că acțiunea lor a fost „formulată cu titlu declarativ în sensul că [urmărea] să se constate de către instanța Uniunii existența greșelii săvârșite de Curte în vederea eventualei lor despăgubiri”. Recurenții au invocat, în această privință, pe de o parte, Hotărârea din 1 februarie 1979, Deshormes/Comisia (17/78, EU:C:1979:24), și Hotărârea din 26 februarie 2015, Planet/Comisia (C-564/13 P, EU:C:2015:124), și, pe de altă parte, Concluziile avocatului general Kokott prezentate în cauza Planet/Comisia (C-564/13 P, EU:C:2014:2352).

59 Cu toate acestea, din cuprinsul punctului 114 și următoarelor din cererea introductivă depusă în primă instanță reiese că cererea în constatare depusă de recurenți nu a fost formulată în susținerea afirmațiilor privind un pretins prejudiciu moral, ci pentru ipoteza în care „pierderea drepturilor transferate nu [era], în această etapă, considerată «certă»”. Această cerere nu privea, astfel, natura prejudiciului invocat de recurenți, ci urmărea mai degrabă să se constate existența unei greșeli de către Tribunal. Astfel, aceasta nu poate fi considerată ca implicând o cerere de reparare a prejudiciului moral pretins suferit de recurenți.

60 Având în vedere această constatare, nu este pertinentă, în speță, jurisprudența invocată de recurenți, care ar fi, în opinia lor, de natură să stabilească posibilitatea de a introduce, în fața instanței Uniunii, o cerere în constatare (a se vedea punctul 58 de mai sus).

61 Prin urmare, trebuie să se concluzioneze, potrivit jurisprudenței citate la punctul 55 de mai sus, că cererea de despăgubire a recurenților trebuie considerată inadmisibilă în măsura în care vizează, pentru prima dată în fața Tribunalului, repararea prejudiciului moral pe care pretind că l-au suferit.

62 Astfel, este necesar să se concluzioneze că, astfel cum rezultă din cele arătate la punctele 55-61 de mai sus, concluziile prezentate de recurenți în primă instanță priveau repararea prejudiciilor exclusiv materiale.

63 În continuare, trebuie să se examineze argumentele recurenților prin care se urmărește contestarea inadmisibilității acțiunii lor care a fost reținută, cu titlu principal, de Tribunalul Funcției Publice în hotărârea atacată.

Cu privire la admisibilitatea concluziilor recurenților, prezentate în primă instanță, în măsura în care acestea vizau repararea prejudiciilor materiale

64 Cu titlu introductiv, trebuie amintit că, în sistemul căilor de atac instituit prin articolele 90 și 91 din statut, o acțiune în despăgubire este admisibilă numai în cazul în care a fost precedată de o procedură precontencioasă conformă cu dispozițiile statutare (Ordonanța din 24 martie 1998, Meyer și alții/Curtea de Justiție, T-181/97, EU:T:1998:64, punctul 21).

65 Procedura precontencioasă în materie de acțiuni în despăgubire diferă după cum prejudiciul a cărui reparare se solicită rezultă dintr-un act care lezează în sensul articolului 90 alineatul (2) din statut sau dintr-un comportament al administrației lipsit de caracter decizional. În primul caz, persoana interesată trebuie să sesizeze autoritatea împuternicită să facă numiri, în termenele stabilite, cu o reclamație îndreptată împotriva actului în cauză. În cel de al doilea caz, în schimb, procedura administrativă trebuie să înceapă prin introducerea unei cereri în sensul articolului 90 alineatul (1) din statut, privind obținerea unei despăgubiri, și să continue, după caz, printr-o reclamație îndreptată împotriva deciziei de respingere a cererii (a se vedea Hotărârea din 6 noiembrie 1997, Liao/Consiliul, T-15/96, EU:T:1997:169, punctul 57 și jurisprudența citată).

66 Pe de altă parte, potrivit jurisprudenței, acțiunea în anulare și acțiunea în despăgubire sunt căi autonome de atac. Întrucât articolele 90 și 91 din statut nu fac nicio distincție între aceste două acțiuni, în ceea ce privește procedura atât administrativă, cât și contencioasă, funcționarul poate alege, având în vedere autonomia acestor căi de atac diferite, fie una, fie cealaltă, fie ambele acțiuni simultan, cu condiția sesizării instanței Uniunii în termenul de trei luni de la respingerea reclamației sale (a se vedea Hotărârea din 24 ianuarie 1991, Latham/Comisia, T-27/90, EU:T:1991:5, punctul 36 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 6 februarie 2007, Wunenburger/Comisia, T-246/04 și T-71/05, EU:T:2007:34, punctul 46).

67 Cu toate acestea, jurisprudența a stabilit o excepție de la principiul respectiv, atunci când acțiunea în despăgubire este în strânsă legătură cu o acțiune în anulare, care ar fi sau ar trebui să fie, pe de altă parte, declarată inadmisibilă. Astfel, concluziile privind despăgubirile sunt inadmisibile atunci când acțiunea în despăgubire urmărește exclusiv repararea consecințelor actului care constituia obiectul acțiunii în anulare, care ar fi putut fi sau a fost declarată inadmisibilă, în special în cazul în care acțiunea în despăgubire are ca unic obiect compensarea pierderilor salariale care nu s-ar fi produs dacă, pe de altă parte, acțiunea în anulare ar fi putut fi admisă sau ar fi fost admisă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 24 ianuarie 1991, Latham/Comisia, T-27/90, EU:T:1991:5, punctele 37 și 38 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 6 februarie 2007, Wunenburger/Comisia, T-246/04 și T-71/05, EU:T:2007:34, punctul 47). Astfel, potrivit acestei jurisprudențe, un funcționar sau un agent care a omis să atace acte care îl lezează prin introducerea, în timp util, a unei reclamații și, ulterior, a unei acțiuni în anulare nu poate să îndrepte această omisiune și să asigure astfel noi termene de exercitare a acțiunii, prin intermediul unei cereri de despăgubire introdusă ulterior și al cărei obiect este în mod clar obținerea unui rezultat pecuniar identic cu cel care ar fi rezultat dintr-o acțiune, în timp util, în anulare împotriva acestor acte (a se vedea Ordonanța din 20 martie 2014, Michel/Comisia, F-44/13, EU:F:2014:40, punctul 45 și jurisprudența citată).

68 În această privință, reiese din jurisprudență că, atunci când cele două acțiuni, și anume, pe de o parte, acțiunea în anulare și, pe de altă parte, acțiunea în despăgubire, își au originea în acte sau în comportamente diferite ale administrației, acțiunea în despăgubire nu poate fi identificată cu acțiunea în anulare, chiar dacă cele două acțiuni ar conduce la același rezultat pecuniar pentru reclamant (a se vedea Hotărârea din 24 ianuarie 1991, Latham/Comisia, T-27/90, EU:T:1991:5, punctul 38 și jurisprudența citată).

69 Pe de altă parte, în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 13 octombrie 2015, Comisia/Cocchi și Falcione (T-103/13 P, EU:T:2015:777), în care recurenții urmăreau anularea unor propuneri privind sporul de ani de plată a contribuțiilor, precum cele care au fost adresate recurenților în prezenta

cauză, Tribunalul a concluzionat că o asemenea propunere nu constituia un act care lezează, în sensul articolului 91 alineatul (1) din statut, ci un comportament lipsit de caracter decizional, care putea permite persoanei interesate să formuleze o acțiune pentru repararea prejudiciului suferit prin acest comportament (Hotărârea din 13 octombrie 2015, Comisia/Cocchi și Falcione, T-103/13 P, EU:T:2015:777, punctele 73 și 74). În plus, Tribunalul a considerat că, întrucât acordul persoanei interesate este necesar pentru ca drepturile sale de pensie dobândite anterior în cadrul altui sistem decât cel al Uniunii să fie transferate către sistemul de pensii al Uniunii, trebuia să se considere că, dacă persoana interesată și-a dat consimțământul la transferul respectiv, bazându-se pe o propunere de spor de ani de plată a contribuțiilor care, ca urmare a unei greșeli imputabile instituției sale, s-ar dovedi eronată și înșelătoare, acest consimțământ putea fi considerat viciat, oferind astfel persoanei interesate dreptul de a solicita anularea deciziei adoptate în urma transferului respectiv, pentru a inversa efectele acestuia din urmă (Hotărârea din 13 octombrie 2015, Comisia/Cocchi și Falcione, T-103/13 P, EU:T:2015:777, punctele 75 și 76).

70 Cu toate acestea, nu se poate deduce din Hotărârea din 13 octombrie 2015, Comisia/Cocchi și Falcione (T-103/13 P, EU:T:2015:777), că, atunci când comportamentul pretins culpabil al unei instituții are legătură cu o procedură precum procedura de transfer al drepturilor în discuție în speță și este susceptibil să fi afectat consimțământul persoanei în cauză, aceasta nu poate, în niciun caz, să se prevaleze de un prejudiciu pe care l-ar fi suferit din cauza acestui comportament în cadrul unei cereri de reparare a prejudiciului.

71 Mai precis, o asemenea interpretare a jurisprudenței citate la punctul 70 de mai sus ar avea drept consecință o limitare excesivă a dreptului recurenților de a introduce o acțiune în repararea prejudiciului pe care pretind că l-au suferit. Astfel, o hotărâre prin care se pronunță anularea deciziilor de transfer al drepturilor naționale de pensie ale recurenților ar avea ca efect dispariția retroactivă a unor acte care produc, în principiu, efecte pozitive pentru recurenți, în măsura în care determină în privința lor recunoașterea, ca urmare a transferului în discuție, a sporurilor de ani de plată a contribuțiilor.

72 Or, recurenții nu repun în discuție, în speță, efectele deciziilor menționate mai sus ca atare, și anume transferul drepturilor lor naționale de pensie și recunoașterea sporurilor de ani de plată a contribuțiilor care rezultă de aici, ci comportamentul administrației care nu le-ar fi indicat că transferurile în discuție nu ar avea toate efectele pe care le sperau. Astfel, recurenții nu urmăresc, prin acțiunea formulată în primă instanță, eliminarea efectelor deciziilor de transfer în discuție, ci repararea prejudiciului pe care, în opinia lor, îl suferă, ca urmare a faptului că transferurile în litigiu nu au produs toate efectele juridice preconizate asupra situației lor juridice.

73 În consecință, Tribunalul Funcției Publice ar fi trebuit să examineze dacă acțiunea recurenților urmărea exclusiv repararea consecințelor deciziilor privind sporul de ani de plată a contribuțiilor și în special dacă obiectul acestei acțiuni era obținerea unui rezultat pecuniar identic cu cel care ar fi rezultat dintr-o acțiune, în timp util, în anularea acestor decizii.

74 Se impune constatarea că, contrar celor reținute în hotărârea atacată, această situație nu se regăsește în speță.

75 În această privință, trebuie să se precizeze, de la bun început, că obiectul deciziilor privind sporul de ani de plată a contribuțiilor referitoare la recurenți este recunoașterea unui anumit număr de ani de plată a contribuțiilor în urma transferurilor efectuate.

76 Desigur, nu se poate exclude faptul că numărul de ani de plată a contribuțiilor recunoscut prin deciziile privind sporul a putut fi mai mic decât cel preconizat de recurenți și că, în această măsură, deciziile în discuție i-au putut leza.

77 Totuși, nu aceasta era situația în speță. Astfel, prin cererile lor de despăgubire, recurenții nu urmăreau să obțină repararea prejudiciilor pe care le-ar fi suferit ca urmare a recunoașterii anilor de plată respectivi, ci a prejudiciilor despre care se pretinde că au rezultat din faptul că, în pofida acestei recunoașteri, ei nu puteau nici să aspire la un nivel de pensie mai ridicat, nici să spere să își recupereze capitalul corespunzător drepturilor lor naționale de pensie, transferat în prezent către sistemul de pensii al Uniunii.

78 În această privință, trebuie să se arate că, potrivit punctului 9 din replica în primă instanță, „reclamanții nu aveau niciun interes să exercite acțiunea în anulare împotriva deciziilor de confirmare a transferului, dat fiind că acestea nu [erau diferite] de propunerile cu privire la care își exprimaseră acordul” și că, „[î]ntrucât aceștia au obținut exact ceea ce au solicitat, iar capitalul transferat a fost cuantificat în sporul de ani de plată a contribuțiilor în mod corect, aceste decizii […] [erau] legale”.

79 În consecință, nu se poate considera că acțiunea formulată în primă instanță urmărește să repare numai consecințele deciziilor privind sporul de ani de plată a contribuțiilor care îi privesc, în sensul jurisprudenței citate la punctele 67 și 68 de mai sus.

80 Desigur, prin intermediul principalului capăt de cerere prezentat în primă instanță, recurenții solicitau plata către orice fond de pensii național sau de asigurări a sumelor corespunzătoare drepturilor lor naționale de pensie care fuseseră transferate către sistemul de pensii al Uniunii (a se vedea punctul 35 de mai sus).

81 Or, este necesar să se arate că, chiar dacă s-ar considera că, prin intermediul principalului capăt de cerere, recurenții urmăreau să obțină un rezultat pecuniar identic cu cel care ar fi rezultat din anularea deciziilor în litigiu, situația nu este aceeași în ceea ce privește capătul de cerere pe care l-au prezentat cu titlu subsidiar. Astfel, anularea deciziilor în litigiu nu poate, în orice caz, să aibă ca efect plata către recurenți a sumelor corespunzătoare drepturilor lor naționale de pensie, ci numai dispariția, *ex tunc*, a deciziilor de transfer în litigiu și a efectelor lor, și anume a recunoașterii sporului de ani de plată a contribuțiilor, în principiu favorabilă recurenților și care nu poate fi separată de transferul drepturilor lor naționale de pensie către sistemul de pensii al Uniunii.

82 Având în vedere toate considerațiile care precedă, este necesar să se constate că Tribunalul Funcției Publice a săvârșit o eroare de drept prin faptul că a respins, cu titlu principal, acțiunea recurenților ca inadmisibilă.

83 Prin urmare, trebuie să se examineze, în lumina celui de al doilea motiv prezentat de recurenți, concluziile la care a ajuns Tribunalul Funcției Publice cu titlu suplimentar.

Cu privire la al doilea motiv

84 Cu titlu introductiv, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante în domeniul funcției publice, angajarea răspunderii Uniunii presupune îndeplinirea unui ansamblu de condiții, și anume nelegalitatea comportamentului reproșat instituțiilor, caracterul real al prejudiciului și existența unei legături de cauzalitate între comportament și prejudiciul invocat (Hotărârea din 16 decembrie 1987, Delauche/Comisia, 111/86, EU:C:1987:562, punctul 30; a se vedea de asemenea Hotărârea din 12 iulie 2012, Comisia/Nanopoulos, T-308/10 P, EU:T:2012:370, punctul 102 și jurisprudența citată).

85 Cele trei condiții vizate la punctul 84 de mai sus sunt cumulative, ceea ce presupune că, atunci când una dintre ele nu este îndeplinită, răspunderea Uniunii nu poate fi reținută (a se vedea Hotărârea din 17 mai 2017, PG/Frontex, T-583/16, nepublicată, EU:T:2017:344, punctul 97 și jurisprudența citată).

86 Rezultă de aici că, chiar și în ipoteza în care o greșeală a unei instituții sau a unui organ sau organism al Uniunii este dovedită, răspunderea Uniunii nu poate fi efectiv angajată decât în cazul în care în special reclamantul a reușit să demonstreze caracterul real al prejudiciului său (a se vedea Hotărârea din 29 septembrie 2005, Napoli Buzzanca/Comisia, T-218/02, EU:T:2005:343, punctul 98 și jurisprudența citată).

87 În lumina acestor considerații, trebuie să se examineze al doilea motiv al recurenților, care cuprinde două aspecte. Prin intermediul primului aspect al acestui motiv, recurenții susțin că Tribunalul Funcției Publice a săvârșit o eroare de drept prin faptul că a statuat că comportamentul AAIC nu poate fi considerat culpabil. Prin intermediul celui de al doilea aspect al motivului respectiv, aceștia susțin că Tribunalul Funcției Publice a săvârșit o eroare de drept prin faptul că a considerat că prejudiciul pe care pretind că l-au suferit nu era real și cert.

88 Este necesară pronunțarea, într-o primă etapă, cu privire la al doilea aspect al prezentului motiv.

89 În opinia recurenților, simplul fapt că aceștia nu au împlinit încă vârsta legală de pensionare, astfel încât nu își dau seama dacă transferul drepturilor lor de pensie le va oferi un beneficiu, nu are nicio incidență în vederea aprecierii caracterului definitiv al prejudiciului pe care îl invocă în susținerea acțiunii formulate. Recurenții susțin, în această privință, că și-au pierdut deja drepturile lor naționale și că situația lor este, în prezent, incertă. În opinia recurenților, acest prejudiciu rezultă din informațiile incomplete și incorecte pe care le-au primit în cadrul procedurii de transfer al drepturilor lor naționale și prezintă, cu siguranță, un caracter definitiv.

90 Pe de altă parte, simpla posibilitate a unei eventuale modificări a articolului 77 al patrulea paragraf din statut, chiar a eliminării sale, nu ar avea nicio incidență în ceea ce privește aprecierea nelegalității comportamentului reproșat AAIC, întrucât această dispoziție era în vigoare în momentul comunicării către recurenți a propunerilor privind sporul de ani de plată a contribuțiilor care îi privesc.

91 Recurenții susțin că prejudiciul lor material este cert, întrucât regula minimului de subzistență „nu se aplică în subsidiar, ci constituie o garanție aplicabilă pentru orice calcul al pensiei unui agent”. Astfel, „nu se poate stabili că sporul de ani de plată a contribuțiilor […] va prevala în raport cu această normă fundamentală cu caracter social”. În opinia recurenților, nu se poate stabili că drepturile lor naționale de pensie vor produce un efect asupra nivelului pensiei lor. Ei invocă, în această privință, punctele 27 și 28 din Hotărârea din 6 octombrie 2016, Adrien și alții (C-466/15, EU:C:2016:749), privind securitatea socială a lucrătorilor migranți.

92 Curtea de Justiție a Uniunii Europene contestă argumentele recurenților.

93 Trebuie amintit, cu privire la acest punct, că prejudiciul a cărui reparare se solicită în cadrul unei acțiuni în despăgubire trebuie să fie real și cert (a se vedea Hotărârea din 21 februarie 2008, Comisia/Girardot, C-348/06 P, EU:C:2008:107, punctul 54 și jurisprudența citată).

94 Cu toate acestea, potrivit unei jurisprudențe constante, părțile interesate nu sunt împiedicate să sesizeze instanța Uniunii pentru a se constata răspunderea Uniunii pentru prejudicii iminente și previzibile cu suficientă certitudine, chiar dacă prejudiciul nu poate fi încă evaluat în cifre cu exactitate (a se vedea Hotărârea din 14 ianuarie 1987, Zuckerfabrik Bedburg și alții/Consiliul și Comisia, 281/84, EU:C:1987:3, punctul 14 și jurisprudența citată). Într-o asemenea situație, în cazul în care se stabilește că persoanele interesate s-ar fi aflat în mod necesar într-o situație mai bună dacă greșeala pe care o reproșează pârâtei nu ar fi fost săvârșită, trebuie să se considere că existența prejudiciului pe care îl invocă nu poate fi considerată ipotetică sau pur eventuală (a se vedea în acest sens Hotărârea din 9 noiembrie 2006, Agraz și alții/Comisia, C-243/05 P, EU:C:2006:708, punctul 42).

95 În speță, există elemente care țin de calculul drepturilor de pensie ale recurenților care rămân, până în prezent și până la lichidarea drepturilor respective, incerte. Or, aceste elemente sunt determinante în special pentru aplicarea regulii privind minimul de subzistență în cazul lor.

96 Astfel, pe de o parte, cuantumul ultimului salariu de bază pe care recurenții îl vor primi înainte de pensionare nu este cert în prezent. Astfel cum a constatat Tribunalul Funcției Publice la punctul 81 din hotărârea atacată, nu se poate exclude ca reclamanții să aibă acces ulterior la posturi de agent temporar sau de funcționar, ceea ce i-ar sustrage de la aplicarea regulii privind minimul de subzistență.

97 În plus, nu este exclus ca salariile lunare de bază pentru grupa de funcții în care se încadrează recurenții să fie majorate, ceea ce ar putea avea aceeași consecință pentru persoanele interesate, și anume excluderea acestora de la aplicarea regulii privind minimul de subzistență. Pe de altă parte, recurenții înșiși subliniază, în răspunsurile lor din 17 ianuarie 2018 la întrebările pe care Tribunalul le-a comunicat, că, în a șaptea și în ultima treaptă din gradul 3, salariul de bază al unui agent AC GF I, precum recurenții, este mai mare decât salariul de bază al unui agent AST 1/1, ceea ce ar exclude un asemenea agent de la aplicarea regulii privind minimul de subzistență. Din această constatare rezultă că, chiar dacă salariile lunare de bază pentru grupa de funcții în care se încadrează recurenții nu se majorează, este posibil, deși recurenții nu au prezentat argumente care permit să se excludă această posibilitate, ca aceștia din urmă să se afle, la momentul lichidării drepturilor lor de pensie, într-o situație profesională care le va permite să se sustragă de la aplicarea regulii privind minimul de subzistență.

98 Pe de altă parte, numărul de ani de muncă efectuați în cadrul instituțiilor Uniunii de către recurenți la momentul pensionării lor este de asemenea incert în această etapă. Astfel, nu se poate exclude ca data la care recurenții aleg să se pensioneze să aibă de asemenea consecințe asupra calculării cuantumului final al pensiei lor.

99 Aceste constatări sunt suficiente pentru a se considera că prejudiciul invocat de recurenți, prejudiciu de altfel exclusiv material (a se vedea punctele 55-63 de mai sus), nu este cert în sensul jurisprudenței citate la punctul 93 de mai sus.

100 În orice caz, astfel cum a arătat Tribunalul Funcției Publice la punctul 82 din hotărârea atacată, nu este cert că, la momentul pensionării recurenților și al lichidării drepturilor lor de pensie, conținutul și condițiile de aplicare ale articolului 77 din statut și în special ale celui de al doilea și celui de al patrulea paragraf vor fi aceleași ca în momentul pronunțării prezentei hotărâri.

101 Pe de altă parte, trebuie să se adauge că nu se poate exclude, *a priori*, ca Curtea de Justiție a Uniunii Europene să adopte o dispoziție analogă cu cea a articolului 7 alineatul (6) din Decizia Comitetului administrativ al Curții de Justiție a Uniunii Europene din 17 octombrie 2011 privind dispozițiile generale de punere în aplicare referitoare la articolele 11 și 12 din anexa VIII la statut (a se vedea punctul 9 de mai sus) care ar fi aplicabilă în situații precum cea în care presupun că se află recurenții.

102 Din considerațiile care precedă reiese că, înainte de lichidarea drepturilor lor de pensie și înaintea eventualei aplicări, în cazul lor, a regulii privind minimul de subzistență, simpla circumstanță că, prin efectuarea unui calcul pe baza unor date ipotetice (a se vedea punctul 19 de mai sus), recurenții consideră că, cu ocazia viitoarei pensionări, se va constata că aceștia își vor fi transferat în pierdere drepturile naționale de pensie, nu poate fi suficientă pentru a stabili nici un prejudiciu real și cert, în sensul jurisprudenței citate la punctul 93 de mai sus, nici un prejudiciu previzibil cu o certitudine suficientă, în sensul jurisprudenței citate la punctul 94 de mai sus. În prezent, singurul fapt care se poate constata cu certitudine este că drepturile naționale de pensie ale recurenților au fost transformate în sporuri de ani de plată a contribuțiilor prin deciziile privind sporul de ani de plată a contribuțiilor care îi privesc.

103 Astfel, capitalul corespunzător drepturilor naționale de pensie ale recurenților nu a dispărut. Acesta a fost transformat, în urma transferului, în sporuri de ani de plată a contribuțiilor, care vor trebui, în principiu, să fie luate în considerare pentru calcularea drepturilor de pensie ale recurenților. În consecință, astfel cum a indicat Curtea de Justiție a Uniunii Europene în mod întemeiat la punctul 41 din duplică, nu se poate considera, în acest stadiu, că drepturile transferate au reprezentat pure pierderi.

104 În acest context, chiar dacă s-ar considera că, în momentul lichidării drepturilor lor de pensie, nicio dispoziție legală sau administrativă nu va permite recurenților să recupereze nici măcar o parte din capitalul transferat care corespunde unor sporuri de ani de plată a contribuțiilor neluate în considerare la calcularea pensiei lor pentru limită de vârstă, recurenții vor dispune de căi de atac prin care le va fi posibil să invoce „pierderea”, fără o contraprestație, a capitalului respectiv. Printr-o acțiune îndreptată împotriva actelor referitoare la lichidarea drepturilor lor și la calcularea pensiilor lor și care îi lezează în măsura în care nu ar ține seama de sporurile de ani de plată a contribuțiilor ca urmare a aplicării regulii minimului de subzistență, recurenții ar putea, dacă este cazul, să conteste aplicarea regulii minimului de subzistență în situațiile lor specifice, în măsura în care această aplicare ar avea drept consecință neluarea în considerare, pentru calcularea drepturilor de pensie, a sporurilor de ani de plată a contribuțiilor în urma transferului drepturilor lor naționale de pensie către sistemul de pensii al Uniunii.

105 În sfârșit, trebuie amintit că posibilitatea de a introduce o acțiune întemeiată pe îmbogățirea fără justă cauză a Uniunii nu poate fi refuzată justițiabilului pentru simplul motiv că Tratatul FUE nu prevede în mod expres o cale de atac pentru acest tip de acțiune. Astfel, după cum a statuat deja Curtea, o interpretare a articolelor 268 și 340 TFUE care ar exclude această posibilitate ar determina un rezultat contrar principiului protecției jurisdicționale efective, consacrat de jurisprudența Curții și reafirmat la articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene [a se vedea Hotărârea din 16 decembrie 2008, Masdar (UK)/Comisia, C-47/07 P, EU:C:2008:726, punctele 47 și 50 și jurisprudența citată].

106 În această privință, nu este exclus ca refuzul unei instituții de a restitui persoanei interesate partea din capital corespunzătoare drepturilor sale naționale de pensie transferate către sistemul de pensii al Uniunii de care nu se va ține seama la lichidarea drepturilor de pensie ale acesteia să poată conduce la o însușire nejustificată de către această instituție a unei părți din drepturile naționale de pensie lichidate cu titlu de transfer, care aparțin astfel agentului în cauză, în temeiul jurisprudenței, și, prin urmare, la o îmbogățire fără justă cauză în favoarea Uniunii (a se vedea prin analogie Hotărârea din 30 ianuarie 2003, Caballero Montoya/Comisia, T-303/00, T-304/00 și T-322/00, EU:T:2003:20, punctul 84 și jurisprudența citată).

107 Având în vedere elementele prezentate mai sus, care rămân, în acest stadiu, incerte în ceea ce privește calcularea cuantumului pensiilor pentru limită de vârstă care vor fi, în momentul lichidării drepturilor lor de pensie, atribuite recurenților, este necesar să se considere că prejudiciul invocat de aceștia din urmă în speță nu constituie un prejudiciu real și cert în sensul jurisprudenței citate la punctele 93 și 94 de mai sus.

108 În consecință, trebuie să se considere că Tribunalul Funcției Publice nu a săvârșit o eroare prin faptul că a considerat că prejudiciul invocat de recurenți nu era real și cert. Având în vedere această constatare, este necesar să se respingă al doilea aspect al prezentului motiv, precum și recursul în ansamblul său, fără a fi necesar, având în vedere jurisprudența citată la punctul 86 de mai sus, să se examineze primul aspect al celui de al doilea motiv invocat de recurenți.

Cu privire la cheltuielile de judecată

109 În conformitate cu articolul 211 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, atunci când recursul nu este fondat sau atunci când recursul este fondat, iar Tribunalul soluționează el însuși litigiul, acesta se pronunță asupra cheltuielilor de judecată.

110 Articolul 211 alineatul (4) din Regulamentul de procedură prevede că Tribunalul poate dispune ca, în recursurile declarate de funcționari, cheltuielile de judecată să fie repartizate între părți, în măsura impusă de echitate.

111 Rezultă din motivele enunțate în prezenta hotărâre că recurenții au căzut în pretenții în recursul lor. În plus, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a solicitat în mod expres în concluziile sale ca recurenții să fie obligați la plata cheltuielilor de judecată.

112 Cu toate acestea, Tribunalul consideră că se realizează o justă apreciere a circumstanțelor speței, în special din perspectiva chestiunilor ridicate de prezentul recurs și a faptului că Curtea de Justiție a Uniunii Europene a căzut în pretenții în argumentele sale referitoare la primul motiv invocat de recurenți, prin obligarea recurenților să suporte un sfert din propriile cheltuieli de judecată și a Curții de Justiție a Uniunii Europene să suporte, în afara propriilor cheltuieli de judecată, trei sferturi din cheltuielile de judecată efectuate de recurenți.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera de recursuri),

declară și hotărăște:

1) Respinge recursul.

2) Recurenții suportă un sfert din cheltuielile lor de judecată.

3) Curtea de Justiție a Uniunii Europene suportă propriile cheltuieli de judecată, precum și trei sferturi din cheltuielile de judecată efectuate de recurenți.

Van der Woude Kanninen Gratsias

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 18 septembrie 2018.

Semnături